1

Сліпе кошеня між нубуком та мармуром

«Цікаво, він той номер записує чи тримає цілий день у пам'яті?» — здивовано і не без легкої іронії я спостерігала, як мій майбутній чоловік Аренд із чисто німецькою пунктуальністю, щодня в один і той же час вривався до передпокою і з порога «сканував» квартиру швидким підозрілим поглядом. Двома широкими кроками діставався телефону і натискав кнопку повтору. І аж тоді, очевидно, заспокоєний, що все на місці, а останній номер той самий, що був там і зранку, повертався до мене і радісно вітався:

— Hallo, Schatz!

«Шатц» означає «скарб», а ще так звертаються до коханих та милих. Аренд часто називав мене так, особливо при сторонніх.

Мені аж язик свербів запитати:

— А що ти, власне, контролюєш? Якщо звідси і могло щось зникнути, то тільки я сама. А я, як бачиш, іще тут!

Але для подібного розгорнутого трактування своїх думок мені гостро бракувало інструментів, а саме — потрібних німецьких слів. Тому просто іронічно усміхалась і мимоволі згадувала такий самий сторожкий погляд одного з чеських претендентів на мої руку й серце — Пепіка. І ця їх схожість мене зовсім не втішала.

У нас, між іншим, саме тривав так званий «медовий» місяць. Неофіційний, так би мовити. Бо до офіційної реєстрації шлюбу через усілякі бюрократичні тяганини, як виявилось, було ще далеченько.

А поки що я могла ближче знайомитися з безумовно багатьма омріяним, капіталістично-«імпер'ялістичним» світом. І світ той називався Bundesrepublik Deutschland, або Федеративна Республіка Німеччина.

Позаду залишились такі непрості чотири роки в Чехії, тепер

оповиті тужливим серпанком спогадів, улюблені червоні дахи *Златої Праги*, робота в ательє на горищі, моя затишна квартирка під самим дахом. Обійшлась я там без пропелера, а чи буде він потрібен мені тут — життя покаже.

Я зачудовано озиралась навкруги у передчутті неймовірних чудес і можливостей, які приготував для мене цей таємничий світ «капіталістичного загнивання», і лиш одне заважало насолоді. Як би дивно це не звучало, почувала я себе тут безпорадним сліпим кошеням.

Ну, не так щоб геть зовсім сліпим. Таким собі підсліпуватим, бо бачила і сонце, і дерева, і траву, а іноді й людей. Але то все було, наче навколо того їжачка в тумані, затягнуте якимось молочно-сизим маревом, що стояло перепоною між мною і навколишнім світом. У тій сизині застрягали та губилися сенси, і називалась вона «мовним бар'єром».

Із плином часу я здивовано-захоплено спостерігала, як прозорішає те марево, як тоншає та перепона, і мої «підсліпуваті» очі розкриваються все ширше і ширше, а все ще чужий мені світ, проявляючись мов негатив, з кожним днем стає все чіткішим, глибшим і зрозумілішим. Але коштувало те немалих зусиль і незапланованих складнощів...

Невелике містечко, що з давніх часів тулилося до лівого берега ріки Майн недалеко від Франкфурта-на-Майні, я обійшла, здавалось, вздовж і поперек. Акуратне, чистеньке, просякнуте середньовічним флером в його старій частині, де білі стіни будиночків перехрещувались почорнілими від часу дерев'яними балками і чомусь нагадували мені мамину вишивку хрестом.

Людей на вулицях було мало, зрідка проїздили машини. У кінці робочого дня їх кількість, звичайно, збільшувалась, але до того часу я вже чемненько сиділа в Арендовій квартирі і про свої прогулянки особливо не розповсюджувалась. Якесь інтуїтивне відчуття підказувало мені, що така самостійність моєму обранцю могла й не сподобатись.

І щодня не без здивування спостерігала за отим його підозрілим поглядом: «Тривожний дзвіночок? Чи, може, просто у людини з якихось причин накопичився негативний досвід, і з часом то минеться? Якось звикнеться?.. Можливо, звикну і я?..»

Одразу по приїзді Аренд відвіз мене до Ausländeramt – установи, де повинні реєструватися всі іноземці, а відтак – до Standesamt, у нас це називається ЗАГСом, де ми подали документи на реєстрацію шлюбу.

Завідуючий, симпатичний молодий чоловік, очевидно, вже добре знав Аренда. Він прийняв цілу купу моїх паперів разом із нотаріально завіреними перекладами, склав усе те добро до окремої течки, привітно усміхнувся і щось довго йому говорив. Як мені здавалось, мова йшла про якесь свідоцтво та перекладача.

З Арендових нетерпляче-плутаних пояснень вже на сходах, скоріше інтуїтивно зрозуміла, що конкретну дату призначать аж після того, як я отримаю свідоцтво якоїсь там вольності. Для реєстрації шлюбу потрібно обов'язково мати офіційного перекладача, а поки що непогано було б знайти когось, хто би розумів мову нареченої, тобто мою, і міг би усе розтлумачити.

...У квартирі Аренда, очевидно, ґрунтовно готувалось до нового етапу життєвої естафети: замість колишнього дивана та крісла, обтягнутих світлою тканиною, що стояли там у мій минулий приїзд, майже чверть вітальні тепер займав такий собі монстр: шкіряний, у формі літери «г». Та ще й відповідного бурого «г»-кольору.

– Це нубук! – гордо оголосив мені його новоспечений власник, очевидно, впевнений, що такого «дива» я ще ніколи й не бачила.

– Угу, – муркнула я без особливого захоплення. Але коли почула і його «монструозну» ціну, що її мені оголосили з не меншою пихою, так на те «диво» і присіла, не в змозі одразу перетравити почуте:

«Чотири з половиною тисячі марок! Німецьких! За диван!»

Я здивовано покрутила головою, але нічого не сказала ні про той нубук, який за кілька місяців засмальцюється так, що стане схожим на викачаного у багні бегемота, ні про ту ціну. Ну, якщо має людина гроші, то й витрачати їх може, як хоче...

Наступною невідкладною потребою стало придбання нового журнального столика, бо сіро-білий мармуровий, що стояв там досі, вже не пасував до того нубукового «дива». Для цього був вибраний найбільший у Гессені торгівельний центр, яким Аренд вже водив мене у минулий мій приїзд – з невимовною гордістю і очікуванням якогось культурного шоку. Мабуть, не дочекавшись тоді